

Wykaz wykorzystanych źródeł i literatury

Źródła rękopiśmienne:

Archivum Secretum Vaticanum w Watykanie:

Nunziatura di Polonia vol. 45, 57-59, 62-63, 68, 180.

Archivum Sacre Congregationis de Propaganda Fide w Rzymie:

Scritture Originali riferite nelle Congregazioni Generali vol. 65;

Scritture riferite nei Congressi: Moscovia, Polonia, Ruteni vol. 1, 3.

Archiw Pietieburskiego Otdielenija Instituta Istorii Rossii Akadiemii Nauk w Petersburgu:

Kolekcja P. Dobrochotowa (52);

op. 2: kart. 6, nr-y: 11/4, 11/9;

Bibliotheca Apostolica Vaticana w Watykanie:

Fondo Chigi vol. B.I.3.

Biblioteka Czartoryskich w Krakowie:

nr-y: 144, 378.

Biblioteka Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie:

nr 3566.

Źródła drukowane:

Acta Sacrae Congregationis de Propaganda Fide Ecclesiam catholicam Ucrainae et Bielarusjae spectantia. Collegit et adnotationibus illustravit P. Athanasius G. Welykyj OSBM, vol. I (1622-1667) Romae 1953.

Akta ugody kiejdańskiej 1655 roku, wyd. W. Konopczyński i K. Lepszy, „Ateneum Wileńskie”, R. X, Wilno 1935.

Akty izdawajemyje Wilenskoju Archieograficzskoju Kommissijeju dla razbora driewnich aktow w Wilnie, t. XXXIII Wilno 1908.

Akty odnosiaszczijesia k istorii Jużnoj i Zapadnoj Rossii, sobrannyje i izdannyje Archieograficzskoju Kommissijeju, t. III, IV, Sankt-Pietierburg 1861, 1863.

Akty odnosiaszczijesia k istorii Zapadnoj Rossii, sobrannyje i izdannyje Archieograficzskoju Kommissijeju, t. V, Sankt-Pietierburg 1853.

Archieograficzeskij sbornik dokumentow odnosiaszczichsia k istorii Siewiero-Zapadnoj Rusi, t. II, Wilno 1867.

Archiw Jugo-Zapadnoj Rossii, izdawajemyj Kommissijeju pri Kijewskom, Podolskom i Wołyńskom Gienierał-Gubernatorie, cz. I, t. 4 (Kijew 1871); cz. I, t. 5 (1872); cz. I, t. 6 (1883); cz. I, t. 8 (1887); cz. I, t. 10, (1904), cz. II, t. 1 (1861); cz. II, t. 2 (1861).

Documenta Pontificum Romanorum Historiam Ucrainae illustrantia (1075-1953), Collegit... P. Athanasius G. Welykyj OSBM, vol. I (1075-1700), Romae 1953.

Dokumenty Bohdana Chmelnyćkoho 1648-1657, wyd. I. Krypjakewycz, I. Butycz, Kyjiw 1961.

Driewniaja Rossijskaja Bibliotieka, t. III, Moskwa 1788.

Hrabjanka H., *The Great War of Bohdan Xmel'nyćkyj with an Introduction by Yuri Lutsenko*, „Harvard Library of Early Ukrainian Literature”, vol. IX, Harvard University, Cambridge, Massachusetts 1990.

Jakuba Michałowskiego Wojskiego Lubelskiego, a później Kasztelana Bieckiego Księża Pamiętnicza z dawnego rękopisma, będącego własnością Ludwika hr

Morsztyna, wydana staraniem i nakładem C. K. Towarzystwa Naukowego Krakowskiego, wyd. A. Z. Helcel, Kraków 1864.
 Kowalska M., *Ukraina w połowie XVII wieku w relacji arabskiego podróżnika Pawła, syna Makarego z Aleppo*, Warszawa 1986.
Latopisiec albo kroniczka Joachima Jerlicza, wyd. K. W. Woycicki, Warszawa 1853.
Litopys Samowydca, wyd. J. I. Dzyr, Kyjiw 1971.
Litterae basilianorum in terris Ucrainae et Bielarusjae, vol. I (1601-1730) Romae 1979.
Litterae episcoporum historiam Ucrainae illustrantes (1600-1900). Collegit... P. Athanasius G. Welykyj OSMB, vol. II (1641-1664) Romae 1973.
Litterae nuntiorum apostolicorum historiam Ucrainae illustrantes (1550-1850). Collegit... P. Athanasius G. Welykyj OSBM, vol. VI (1639-1648) Romae 1962, vol. VII (1649-1651) Romae 1962, vol. VIII (1652-1656) Romae 1963, vol. IX (1657-1659) Romae 1963.
Monumenta Ucrainae Historica, ed. A. Septyckyj, vol. III (1650-1670) Romae 1966, vol. IX-X (1075-1632) Romae 1971, vol. XI (1633-1659) Romae 1974.
Ojczyste spominki w pismach do dziejów dawnej Polski, Diaryusze, Relacye, Pamiętniki służyć mogące do objaśnienia dziejów krajowych, tundzież listy historyczne do panowania królów Jana Kazimierza i Michała Korybuta oraz listy Jana Sobieskiego marszałka i hetmana wielkiego koronnego z rękopisów zebrane przez Ambrożego Grabowskiego, t. I, Kraków 1845.
 Oświęcim S., *Dyaryusz 1643-1651*, wyd. W. Czermak [w:] *Scriptores Rerum Polonicarum*, t. XIX, Kraków 1907.
Pamiętniki do panowania Zygmunta III, Władysława IV i Jana Kazimierza, wyd. K. W. Woycicki, t. I, Warszawa 1846.
Pateryk Kijowsko-Pieczerski czyli opowieści o świętych ojcach w pieczerach kijowskich położonych. Opracowała i przełożyła na język polski L. Nodzyńska, Wrocław 1993.
 Petruszkewycz A.S., *Swobodnaja Halicko-russkaja letopis s 1600 po 1700 god*, Lwow 1874.
 Radziwiłł A. S., *Memoriale rerum gestarum in Poloniae 1632-1656*, wyd. A. Przyboś i R. Żelawski, t. IV, Wrocław 1974.
 Radziwiłł A. S., *Pamiętnik o dziejach w Polsce*, wyd. i oprac. A. Przyboś i R. Żelawski, t. I-III, Warszawa 1980.
Russkaja Istoriceskaja Biblioteka, t. II, Sankt-Pietierburg 1875, t. IV 1878.
Sobranije Gosudarstwiennych Gramot i Dogoworow, cz. IV, Moskwa 1822.
 Szmurło E., *Le Saint-Siége et l'Orient orthodoxe Russe 1609-1654*, cz. II, Prague 1928.
 Theiner A. *Vetera Monumenta Poloniae et Lithuaniae gentiumque finitimarum historiam illustrantia*, vol. III (1585-1696), Romae 1863.
 Theiner A., *Monuments historiques relatifs aux régnes d'Alexis Michaélowitch, Féodor III et Pierre le Grand, czars de Russie*, Rome 1859.
Volumina Legum, wyd. I. Ohryzko, t. IV, Petersburg 1859.
 Weliczka S., *Skazanije o wojnie kozackoj z Polakami czriez Zenowija Bohdana Chmielnickoho*, Żuki 1720.
Wiestnik Zapadnoj Rossii. Istoriko-litieraturnyj żurnał, t. IV, kn. 12, Wilno 1867.
Wossojedinienije Ukrainy s Rossijej, Dokumenty i materiały w trioch tomach, t. II-III (1648-1651), Moskwa 1953-1954.
Żereła do istoriji Ukrainy-Rusy, t. IV-VI, *Materijały do istoriji Hałyczyny*, opr. S. Tomaszewskij, t. I (1648-1649) Lwiw 1898.

Žereła do istoriji Ukrajiny-Rusy, t. XII, *Materijały do istoriji Ukrajinskoj Kozacczyny*, opr. M. Hruszewskij, t.V, *Akty do Chmelnyczczyny (1647-1658)*, Lwiv 1911.
Žereła do istoriji Ukrajiny-Rusy, t. XVI, *Watykańsky materijały do istoriji Ukrajiny*, t. I, opr. S. Tomaszewskij, *Donesennia rymśkich nuntsijiw pro Ukrajinu 1648-1657*, Lwiv 1919.

Literatura

Andrusiak M., *Sprawa patriarchatu kijowskiego za Władysława IV*, [w:] *Prace historyczne w 30-lecie działalności profesorskiej Stanisława Zakrzewskiego*, Lwów 1934.

Bendza M., *Inkorporacja metropolii kijowskiej do patriarchatu moskiewskiego*, „Rocznik Teologiczny”, R. XXVIII, z. 2, Warszawa 1986.

Bendza M., *Tendencje unijne względem Cerkwi prawosławnej w Rzeczypospolitej w latach 1674-1686*, Warszawa 1987.

Bibliografia Literatury Polskiej. Nowy Korbut, t. I, Warszawa 1965.

Błażejowski D., *Hierarchy of the Kyivan Church (861-1990)*, Romae 1990.

Charłampowicz K., *Zapadnoruskije prawosławnyje szkoły XVI i naczata XVII wieka*, Kazań 1898.

Chodyncki K., *Kościół prawosławny a Rzeczpospolita polska. Zarys historyczny 1370-1632*, Warszawa 1934.

Chynczewska-Hennel T., *Świadomość narodowa szlachty ukraińskiej i Kozaczyzny od schyłku XVI do połowy XVII w.*, Warszawa 1985.

Czapliński W., *Dwa sejmy w roku 1652*, Wrocław 1955.

Czapliński W., *Władysław IV i jego czasy*, Warszawa 1972.

Częścik Ł., *Sejm warszawski w roku 1649/1650*, Wrocław 1978.

Dzięgielewski J., *O tolerancję dla zdominowanych. Polityka wyznaniowa Rzeczypospolitej w latach panowania Władysława IV*, Warszawa 1986.

Gawlik M., *Projekt unii rosyjsko-polskiej w drugiej połowie XVII wieku*, Lwów 1909.

Gołubiew S.T., *Istorija Kijewskoj Duchownoj Akadiemii*, Kijew 1886.

Grabowski T., *Z dziejów literatury uniko-prawosławnej w Polsce*, Poznań 1922.

Hruszewskij M., *Istorija Ukrajiny-Rusy*, t. V, Lwiv 1905; t. VI, Kyjiw–Lwiv 1907; t. VII, Kyjiw 1909; t. VIII, cz. I, Kyjiw 1913; t. VIII, cz. II, Kyjiw 1922; t. VIII, cz. III, Kyjiw 1922.

Hryniewicz W., *Przeszłość zostawić Bogu. Unia i uniatyzm w perspektywie ekumenicznej*, Opole 1995.

Hryniewicz W., *Unia bez zniszczenia. Memoriał unijny metropolity Piotra Mohyły (1644-1645)*, „Studia i dokumenty ekumeniczne”, R. IX, nr 1 (31), Warszawa 1993.

Ilarion mitrop., *Ukrajinska Cerkwa*, t. II, Winnipeg 1982.

Jobert A., *De Luther a Mohila la Pologne dans la crise de la Chrétienté 1517-1648*, Paris 1974.

Kaczmarczyk J., *Bohdan Chmielnicki*, Wrocław 1988.

Korduba M., *Proba austrijskoho poserednyctwa miż Chmelnyczym i Polsczeju*, „Zapysky Naukowoho Towarystwa im. T. Szewczenka”, t. LXXXVI, Lwiv 1908.

Kotłubaj E., *Życie Janusza Radziwiłła*, Wilno 1859.

Kowalska H., *Mohyla Piotr*, „Polski Słownik Biograficzny”, t. XXI, Wrocław 1976.

Krypjakewycz I. P., *Bohdan Chmelnyczkij*, Kyjiw 1954.

Kubala L., *Jerzy Ossoliński*, Warszawa 1924.

Kubala L., *Przysięga w Perejasławiu i staty Bohdana Chmielnickiego*, „Kwartalnik Historyczny”, R. XVIII, z. 2, Warszawa 1904.

Kubala L., *Wojna moskiewska roku 1654-1655. Szkice historyczne*, Warszawa 1910.

Kubala L., *Wojna szwedzka w roku 1655 i 1656. Szkice historyczne*, Lwów 1913.

Łużny R., *Kossów Sylwester*, [w:] *Polski Słownik Biograficzny*, t. XIV, Wrocław 1969, s. 325-327.

Makarij mitrop. (Bułgakow M. P.), *Istorija Russkoj Cerkwi*, t. X-XII, Sankt–Pietierburg 1880-1883.

Mironowicz A., *Duchowieństwo prawosławne w X-XVIII wieku*, [w:] *Kościół prawosławny w Polsce. Dawniej i dziś*, pod red. L. Adamczyka i A. Mironowicza, Warszawa 1993.

Mironowicz A., *Prawosławie i unia za panowania Jana Kazimierza*, Białystok 1997.

Mironowicz A., *Podlaskie ośrodki i organizacje prawosławne w XVI i XVII wieku*, Białystok 1991.

Ochmann S., *Sejm koronacyjny Jana Kazimierza w 1649 roku*, Wrocław 1985.

Ohijenko I., *Ukrajńska Cerkwa za Bohdana Chmelnyckiego 1647-1657*, Winnipeg 1955.

Ottman R., *Adam z Brusłowa Kisiel*, „Przegląd Powszechny”, nr 32, R. III, z. 8, Kraków 1886.

Praszko J., *De Ecclesia Ruthena Catholica sede metropolitana vacante 1655-1665*, Romae 1944.

Rawita-Gawroński F., *Bohdan Chmielnicki. Od elekcji Jana Kazimierza do śmierci (1648-1657)*, t. II, Lwów 1909.

Rawita-Gawroński F., *Poselstwo Bieniewskiego*, Lwów 1907.

Sawierczenka I., *Silwestr Kosaū*, „Belaruski Gistaryczny Czasopis”, nr 3, Mińsk 1995.

Sołowiew S. M., *Istorija Rossii s diewniejszych wriemion*, kn. V, Moskwa 1961.

Sysyn F. E., *Between Poland and the Ukraine. The dilemma of Adam Kysil, 1600-1653*, Harvard University, Cambridge, Massachusetts 1984

Titow F. I., *Russkaja prawosławnaja cerkow' w polsko-litowskom gosudarstwie w XVII-XVIII ww. (1654-1795)*, t. I-II, Kijew 1905; t. III, cz. 1, Kijew 1916.

Tomkiewicz W., *Jeremi Wiśniowiecki (1612-1651)*, Warszawa 1933.

Wasilewski T., *Ostatni Waza na polskim tronie*, Katowice 1984.

Wasilewski T., *Zdrada Janusza Radziwiłła w 1655 r. i jej wyznaniowe motywy*, „Odrodzenie i Reformacja w Polsce”, t. XVIII, Wrocław–Warszawa 1973.

Welykyj A., *Anonimnyj projekt Petra Mohyły po zjedynnieniu Ukrajńskoj Cerkwy 1645 r.*, „Analecta Ordinis S. Basilli Magni”, seria II, vol. VI, Romae 1963.

Wisner H., *Rok 1655 na Litwie: pertraktacje ze Szwecją i kwestia wyznaniowa*, „Odrodzenie i Reformacja w Polsce”, t. XXVI, Wrocław–Warszawa 1981.

Wójcik Z., *Adam Kisiel*, „Polski Słownik Biograficzny”, t. XII, Wrocław 1967.

Wójcik Z., *Dzikie Pola w ogniu. O Kozaczyźnie w dawnej Rzeczypospolitej*, Warszawa 1968.

Wójcik Z., *Wielkie Księstwo Litewskie wobec Szwecji, Rosji i powstań kozackich*, „Przegląd Wschodni”, t. I, z. 3, Warszawa 1991.

Wójcik Z., *Tendencje seperatystyczne w Wielkim Księstwie Litewskim w XVII wieku*, [w:] *Belarus, Lithuania, Poland, Ukraine. The Foundations of Historical and Cultural Traditions in East Central Europe*, ed. J.Kłoczowski i H.Gapski, Rome 1994.

Zaborowskij L. W., Zacharina N. S., *Religioznyj wopros w polsko-rossijskich pieriegoworach w dieriewni Niemieża w 1656 g.*, „Sławianie i ich соседи”, wyp. 3, Moskwa 1991.

Zaborowskij L. W., *Rossija, Riecz Pospolitaja i Szwiacyja w sieriedinie XVII wieku*, Moskwa 1981.